

محسن قسبى

مدیر پیشین امور بین الملل
شرکت ملی نفت ایران
سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵

یکی از مهمترین دستاوردهای صنعت نفت پس از انقلاب، خودباوری و استقلال در تمام ابعاد است، زیرا تا پیش از انقلاب بسیاری از امور صنعت نفت از جمله تصمیم‌گیری‌ها، اجرا و حتی نظارت بر عملیات، به‌طور مستقیم از لندن هدایت می‌شد، پایانه‌های بزرگ نفتی ما کاملاً وابسته به دستورات و کنترل خارجی بودند اما پس از انقلاب، تمام این فرآیندها به‌طور کامل از سوی نیروهای داخلی و کارشناسان زحمتکش صنعت نفت انجام شد. این تغییر نشان‌دهنده عزم ملی برای قطع وابستگی و اثبات توانمندی‌های داخلی بود.

اگرچه کارهای بسیار بزرگی پس از انقلاب اسلامی در صنعت نفت انجام شد، یکی از مهمترین اقدام‌هایی که می‌توانست انجام شود، آن‌طور که باید محقق نشد، سرمایه‌گذاری کافی در زیرساخت‌های صنعت نفت بود. بهسازی تأسیسات، مدرن‌سازی فن‌آوری‌های تولید و روان‌سازی فرآیندها از جمله اقدام‌هایی بود که می‌توانست بهره‌وری صنعت نفت را چند برابر کند، در این زمینه‌ها همچنان عقب‌ماندگی‌هایی داریم که باید جبران شود. امیدوارم با همت مسئولان و تلاش کارکنان زحمتکش صنعت نفت بتوانیم عقب‌ماندگی‌ها را جبران کنیم و به جایگاه شایسته‌تری در این حوزه برسیم. خودباوری و استقلال، کلید موفقیت ما بوده و خواهد بود. ان‌شاءالله که در این مسیر موفق باشیم.

مهدى جمشیدى دانا

مدیرعامل پیشین انتقال گاز
از ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۰

جسارتی که آقای مهندس زنگنه در اجرای پارس جنوبی با استفاده از بیع متقابل نشان داد، مهمترین تحول صنعت نفت را در پس از انقلاب رقم زد؛ تحولی که افزون بر تأمین امنیت و رفاه انرژی مردم، سبب توسعه صنعتی کشور نیز شد. اما در این ۴۵ سال با وجود توسعه صنعت، برای بحث بهینه‌سازی مصرف سوخت هیچ اقدامی انجام نشده است، به‌طوری که هم‌اکنون شاهد ناترازی انرژی در بخش‌های مختلف هستیم. راهکارهای کوتاه‌مدت و بلندمدت در زمینه بهینه‌سازی مصرف سوخت در کنار افزایش تولید می‌تواند کمک به سزایی در رفع چالش‌های کنونی داشته باشد.

از سوی دیگر، مصرف بهینه انرژی افزون بر تأمین امنیت انرژی کشور به‌ویژه در فصل سرد سال، می‌تواند اطمینان سرمایه‌گذاران از تأمین خوراک مورد نیاز برای سرمایه‌گذاری در طرح‌های توسعه‌ای صنعتی را افزایش دهد.

علی اکبر شعبان‌پور

مدیرعامل شرکت
نفت و گاز پارس
مهر ۱۳۹۲ تا مهر ۱۳۹۵

از نظر بنده، توسعه میدان مشترک پارس جنوبی با سرمایه‌گذاری خارجی و بعدها استفاده از منابع صندوق توسعه، مهمترین اقدامی بود که پس از پیروزی انقلاب اسلامی به سرانجام رسید. این اقدام مهم، افزون بر برداشت سهم ایران از این میدان مشترک، موجبات «احداث کارخانه‌های متعدد پتروشیمی در منطقه پارس جنوبی»، «توسعه صنایع بزرگ به‌ویژه کارخانه‌های ساخت تجهیزات پالایشگاهی و تولید مواد شیمیایی در سطح کشور» و «طراحی و ساخت سکوهای دریایی و تجهیزات بخش بالادستی نفت» را فراهم آورد.

حضور و سرمایه‌گذاری شرکت‌های نفتی بین‌المللی در توسعه فازهای اولیه میدان پارس جنوبی با برنامه‌ریزی‌های هدفمند مدیران دلسوز وزارت نفت، ثمرات ارزشمندی همچون «انتقال دانش و تجربه مدیریت ابر پروژه‌ها»، «توانمندسازی پیمانکاران داخلی در زمینه ساخت پالایشگاه و پتروشیمی»، «حفری در دریا و طراحی، ساخت و نصب سکوهای دریایی»، «اجرای خطوط لوله گاز در زیر دریا» را نیز در پی داشت، به‌طوری که ادامه توسعه فازهای بعدی و پتروشیمی‌ها در دوران تحریم‌های بین‌المللی نه تنها متوقف نشد بلکه به نحو نسبتاً مطلوبی انجام شد.

بزرگ‌ترین آسیبی که به‌ویژه در طول سال‌های اخیر، خسارات فراوانی به صنعت نفت ایران تحمیل کرد، «ایجاد نشدن شرایط مناسب برای سرمایه‌گذاری خارجی» و «دسترسی نداشتن به دانش فنی روز» بوده است. پس از توافق برجام در سال ۹۴، چند قرارداد ارزشمند در زمینه‌های مختلف از جمله «بازسازی و اصلاح فرآیند پالایشگاه‌های قدیمی نفت» و «قرارداد توسعه فاز ۱۱ همراه با طرح فشار افزایی گاز سکوها آن» با هدف انتقال تجربه و دانش فنی، منعقد شد، همچنین نمونه قرارداد IPC تهیه و تصویب شد، بعد از معرفی ۱۴ میدان/مخزن نفت و گاز برای توسعه، مناقصه آنها برای توسعه به روش IPC توسط شرکت‌های E&P بین‌المللی با مشارکت شرکت‌های E&P داخلی برگزار شد. مذاکرات تکمیل و توسعه طرح ایران ال ان جی توسط چند شرکت نفتی سرمایه‌گذار دارای دانش فنی ال ان جی به‌خوبی پیش می‌رفت که متأسفانه با خروج آمریکا از برجام و تحریم ایران تمامی شرکت‌های خارجی، کشور را ترک کرده و عمده تلاش‌های صورت‌گرفته تقریباً بی‌نتیجه مانده و عموم برنامه‌ها، توافق‌نامه‌ها و قرارداد‌های امضا شده (به غیر از توسعه فاز ۱۱ آن هم بخش حفاری واحداث سکوها) آن توسط شرکت پتروپارس، همچنین توسعه چند میدان کوچک به روش IPC) اجرایی نشد.

یکی از دیگر مواردی که می‌توان از آن به عنوان نقطه ضعف و مصداق بارز سرمایه‌سوزی در صنعت نفت یاد کرد، جفایی است که با انتساب اتهام‌های ناروا در حق مدیران دلسوز، وطن‌پرست و آینده‌نگر می‌شود. متأسفانه بعضاً دیده می‌شود افرادی که زندگی‌شان را وقف راه رشد و توسعه صنعت نفت کردند، به اشتباه در منظر افکار عمومی به عنوان مقصران ناترازی انرژی یا سایر مشکلات کشور معرفی می‌شوند؛ باور کنید این از تمام موارد یاد شده، بدتر و غم‌انگیزتر است!